

INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE,
POLITICE ȘI SOCIOLOGICE

UNIVERSITATEA DE STAT «ALECU RUSSO»
DIN BALTI

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PENALE
ȘI CRIMINOLOGIE APLICATĂ

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ
ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ

**«CONCEPTUL DE DEZVOLTARE A
STATULUI DE DREPT ÎN REPUBLICA
MOLDOVA
ȘI UCRAINA ÎN CONTEXTUL
PROCESELOR DE EUROINTEGRARE»**

1–2 noiembrie 2019

**Chișinău,
Republica Moldova**

«Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Republica Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare», conferință internațională științifico-practică (2019 ; Chișinău). Conferința internațională științifico-practică «Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Republica Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare», 1-2 noiembrie 2019 / com. org.: Бужор В. [et al.]. – Chișinău : S. n., 2019 (Tipogr. «Tipocart Print»). – 264 p.

Antetit.: Inst. de Cercet. Juridice, Politice și Sociologice, Univ. de Stat «Alecu Russo» din Bălți, Inst. de Științe Penale și Criminologie Aplicată. – Texte : lb. rom., engl., rusă, alte lb. străine. – Rez.: lb. rom., engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 500 ex.

Membrii comitetului organizatoric:

Бужор В. – доктор права, профессор, ректор Института уголовного права и прикладной криминологии;

Гучак И. – доктор хабилитат права, профессор, член-корреспондент Академии наук Республики Молдова, вице-председатель Академии наук Республики Молдова;

Русу В. – доктор права, декан юридического факультета Бельцкого университета «Алеку Руссо»;

Кушниц В. – доктор хабилитат права, профессор, заместитель директора Института юридических, политических и социологических исследований;

Костаки Г. – доктор хабилитат права, профессор, главный научный сотрудник Института юридических, политических и социологических исследований;

Гуцулеак В. – доктор права, профессор, заведующий кафедрой Института уголовного права и прикладной криминологии;

Черба В. – доктор права, проректор USEM;

Арсене Л. – главный редактор правового журнала «*Legea si viata*».

ISBN 978-9975-3380-2-8

© Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, 2019

© Universitatea de Stat «Alecu Russo» din Balti, 2019

© Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată, 2019

Unele cerințe de ordin etico-psihologic privind efectuarea confruntării în cauzele penale cu minori	
Popa Alina	155
Technologii și aplicații crimonologice: metoda actuală a cercetării criminologice	
Sîrbu Uliana	161
Дальнейшее совершенствование национального уголовного законодательства как возможность повышения его эффективности в предупреждении домашнего насилия в отношении детей	
Александренко Е. В., Женунтий В. И.	164
Провокация преступления: реалии и перспективы	
Ботнару С. А., Шапорда Е. А.	168
Пенитенциарная система США: внутренняя система и особенности организации	
Иванцова А. В.	173
Кіберсуїцид серед неповнолітніх: стан, тенденції, шляхи запобігання	
Лубенець І. Г., Толочко Г. В.	176
Здійснення оперативно-розшукової діяльності в місцях позбавлення волі	
Сімакова С. І.	180
НАПРАВЛЕНИЕ 7. УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС, КРИМИНАЛИСТИКА	
Varietățile și temeiurile aplicării măsurii de arest în procesul penal al sua	
Badrajan Ion	183
Aspecte privind drepturile și rolul avocatului la reținerea copilului în conflict cu legea	
Buguța Elena	189
Durata procesului penal cu implicarea copilului	
Buguța Elena	195
Esența și conținutul conceptului de apreciere a probelor în procesul penal	
Buguța Elena, Cuciuică Angela	200
Urmărirea penală și judecarea cauzelor privind infracțiunile săvârșite de persoane juridice în sistemul procedurilor speciale	
Dumitrescu Florin-George	207
Interacțiunea ofițerului de urmărire penală cu subdiviziunile care efectuează activitatea specială de investigații în procesul cercetării infracțiunilor de trafic de ființe umane	
Jitariuc Vitalie	213

5. Дослідження проводиться в Державному науково-дослідному інституті МВС України, спрямоване на встановлення сучасних шляхів попередження злочинів та інших антисуспільних діянь щодо неповнолітніх, які вчиняються з використанням сучасних засобів комунікації та мережі Інтернет (всього було опитано 787 учнів 6–11 класів (вік опитуваних – 11-17 років. Серед респондентів – 427 (54,3%) хлопців та 347 (44,1%) дівчат).
6. «Синій кит» змінив обличчя: у соцмережах з'явилися нові «групи смерті» // Znaj.Ua. URL: <https://znaj.ua/society/176014-siniy-kit-zminiv-oblichchya-u-socmerezah-z-yavilisya-novi-grupi-smerti> (дата звернення: 15.10.2019).

ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МІСЦЯХ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Сімакова С. І.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри публічно-правових дисциплін

факультету права та лінгвістики

Білоцерківського національного аграрного університету

В діяльності установ виконання покарань одним із ключових напрямків запобігання та розкриття кримінальних правопорушень, а також задля забезпечення режиму в колоніях є чітко налагоджена система оперативно-розшукових та режимно-профілактичних заходів. Адже у виправних (виховних) колоніях є немало засуджених, які умисно не дотримуються режиму, який існує в колоніях, та порушують Правила внутрішнього розпорядку. Такі особи, як правило схильні до втечі, та до вчинення злочинів, тому працівники оперативного відділу повинні приділяти пильну увагу таким категоріям засуджених.

Адміністрація колонії має право використовувати аудіовізуальні, електронні й інші технічні засоби для попередження втеч та інших злочинів, порушень встановленого законодавством порядку відбування покарання, отримання необхідної інформації про поведінку засуджених [1].

В місцях позбавлення волі постійно проводяться обшуки з метою виявлення та вилучення в засуджених предметів, речей, та речовин, які заборонні в колоніях. Крім цього інспекторами колонії, та працівниками оперативного відділу проводяться огляди території колонії, на предмет виявлення проломів, підкопів, пошкоджень споруд установи, та підготувань до скоєння втечі. Більшість оперативно-

розшукових заходів представники оперативних підрозділів установ виконання покарань можуть вчиняти виключно з працівниками Національної поліції.

У ст. 104 Кримінально-виконавчого кодексу України вказано, що в колоніях здійснюється оперативно-розшукова діяльність, основним завданням якої є пошук і фіксація фактичних даних про протиправну діяльність окремих осіб та груп з метою:

- забезпечення безпеки засуджених, персоналу колоній та інших осіб;
- попередження і виявлення злочинів, вчинених у колоніях, а також порушень встановленого порядку відбування покарання;
- вивчення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів та інших правопорушень;
- надання правоохоронним органам, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, або кримінальне провадження допомоги в розкритті, припиненні та попередженні злочинів [1].

Оперативно-розшукова політика є складовою частиною кримінальної політики, тобто політики держави у сфері боротьби зі злочинністю [2, с. 89], яка визначає основні напрямки, цілі та засоби впливу на злочинність в установах виконання покарань (далі – УВП), шляхом формування кримінального, кримінально-процесуального та кримінально-виконавчого законодавства і практики їх застосування, а також у формі розробки і реалізації заходів, спрямованих на запобігання злочинності, у тому числі формами, силами та засобами оперативно-розшукової діяльності [3, с. 32].

Оперативно-розшукова політика повинна перебувати у тісному зв'язку із законодавчою та правозастосовною практикою, бути фундаментом для проведення оперативно-розшукових заходів у кримінально-виконавчих установах різних рівнів.

Проаналізувавши думки науковців з даного приводу під оперативно-розшуковою політикою в установах виконання покарань можна розуміти правотворчу діяльність держави і правозастосовну діяльність оперативних підрозділів установ виконання покарань щодо попередження та припинення кримінальних правопорушень, як з боку засуджених, так із боку працівників кримінально-виконавчих установ.

Підтримуючи думку таких науковців, як Є.А. Дідоренко, А.С. Кириченко, Б.Г. Розовський можна говорити про два аспекти проведення оперативно-розшукової діяльності в місцях позбавлення волі це – правовий, який передбачає правове регулювання цієї діяльності та безпосереднє застосування правових норм у процесі її здійснення; та процесуально-виховний, який передбачає організацію і тактику здійснення гласних і негласних оперативно-розшукових заходів та застосування оперативних та оперативно-технічних засобів [4, с. 24].

Криміногенна обстановка у місцях позбавлення волі є вкрай небезпечною, тому адміністрація виправних (виховних) колоній, а саме оперативні підрозділи зобов'язані проводити попереджувальні заходи з метою недопущення протиправних дій, а за наявності достатніх підстав притягувати винних осіб до дисциплінарної або кримінальної відповідальності. З цією метою у виправних колоніях застосовуються технічні засоби нагляду і контролю, зокрема: системи сигналізації для попередження втеч та інших злочинів; системи контролювання доступу; аудіовізуальні, електронні та інші технічні засоби контролю; системи відеоспостереження; засоби електроживлення технічних засобів нагляду і контролю [5].

Оперативно-розшукові заходи ні в якому разі не повинні створювати загрозу життю засуджених, порушувати їх законні права та інтереси, принижувати честь та гідність, перешкоджати нормальному функціонуванню установ виконання покарань.

Враховуючи вищевикладене необхідно зазначити, що від злагодженої, високо професійної, чіткої та неупередженої роботи оперативно-розшукових відділів буде залежати ефективне попередження, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень в місцях позбавлення волі.

Література:

1. Кримінально-виконавчий кодекс України : станом на 16 січ. 2013 р. : відповідає офіц. тексту. – Х. : Право, 2013. – 88 с.
2. Оперативно-розыскная деятельность: учебник / Под ред. К.К. Горянова, В.С. Овчинского, Г.К. Синилова, А.Ю. Шумилова. – [2-е изд., доп. и перераб.] – М.: ИНФРА-М, 2004. – 768 с.
3. Фріс П.Л. Нарис історії кримінально-виконавчої політики України: монографія / За заг. ред. М.В. Костицького. – К.: Атіка, 2005. – 124 с.
4. Дидоренко Е.А. Процессуальный статус ОРД в уголовном судопроизводстве / Е.А. Дидоренко, А.С. Кириченко, Б.Г. Розовский. – Луганськ: РИО ЛНВД, 2000. – 187 с.
6. Наказ Міністерства юстиції України від 26 червня 2018 року № 2025/5 : Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0765-18#n7>

CONFERINȚA
INTERNAȚIONALĂ ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ

«CONCEPTUL DE DEZVOLTARE A STATULUI
DE DREPT ÎN REPUBLICA MOLDOVA
ȘI UCRAINA ÎN CONTEXTUL PROCESELOR
DE EUROINTEGRARE»

(Chișinău, Republica Moldova, 1–2 noiembrie 2019)

Culegere și paginare computerizată.
Bun de tipar 07.11.2019. Formatul 60x84/16. Tipar offset.
Coli tipar conv. 15,35. Tiraj-500 ex.
Imprimat la SRL «Cetatea de Sus», mun. Chișinău.